

Gazi Üniversitesi
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi

Türk Kültürü ve
HACI BEKTAŞ VELÎ
Araştırma Dergisi

Turkish Culture and
HACI BEKTAS VELI
Research Quarterly

İlkbahar
Spring | 2011/58

**Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi /
Turkish Culture and Hacı Bektas Veli Research Quarterly**

•
Yıl/Year: 18 • Sayı/Issue: 58

İlkbahar (Nisan, Mayıs, Haziran), Spring (April, May, June) 2011

•
**Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Merkezi
Adına Sahibi**

**In Behalf of Gazi University Turkish Culture and Hacı Bektas Veli Research
Center / Owner**

Prof. Dr. Rıza AYHAN

(Gazi Üniversitesi Rektörü/President of Gazi University)

•
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / General Manager

Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

•
Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Prof. Dr. Ahmet Yaşar OCAK

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Prof. Dr. Belkis MENEMENCİOĞLU

Prof. Dr. Filiz KILIÇ

Prof. Dr. Eva CSAKI

Prof. Dr. Michel BALIVET

Doç. Dr. Ahmet TAŞĞIN

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI

Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY

Başkent Üniversitesi

Hacettepe Üniversitesi

Gazi Üniversitesi

Atatürk Üniversitesi

Ankara Üniversitesi

Nevşehir Üniversitesi

Macaristan, Hungary

Provence Üniversitesi

Dicle Üniversitesi

Ludwig - Maximilians Universität

Anadolu Üniversitesi

•
Editörler / Editors

Doç. Dr. / Assoc Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ

Yrd. Doç. Dr. / Assist. Prof. Dr. Kemalettin DENİZ

•
Editör Yardımcıları / Assistants to Editor

Öğr. Gör. / University Lecturer Özlem BAYRAK CÖMERT

Arş. Gör. / Researcher Tazegül DEMİR

Arş. Gör. / Researcher Başak UYSAL

Uzman / Expert Ali Osman AKTAŞ

•
İngilizce Editör / English Editor

Doç. Dr. / Assoc. Prof. Dr. Ahmet BEŞE

YURT DIŐI TEMSİLCİLİKLERİ / REPRESENTATIVE OF FOREIGN COUNTRY

Almanya/ Germany

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI

Ali Duran GÜLÇİÇEK

Amerika/ USA

Dr. Mark SOILEAU / Albion College

Arnavutluk/Albania

Kastroit QEJYA

Azerbaycan/Azerbaijan

Prof. Dr. Eldeniz ABBASOV

Bulgaristan/Bulgaria

Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA

Veysel BAYRAM

Fransa/ France

Prof. Dr. Michel BALİVET

Hollanda/ Holland

Erol SANBURKAN

Mustafa Fuat DOĞAN

İran/Iran

Prof. Dr. Ebul Hasan MÜNFERİD

İsviçre/Switzerland

Eraslan ÖRGÜN

Kanada/ Canada

Prof. Dr. Irene MARKOFF

Kazakistan/Kazakhstan

Prof. Dr. Dossay KENZHETAYEV

Macaristan/Hungary

Prof. Dr. Éva CSÁKI

Makedonya/Macedonia

Prof. Dr. Metin İZETİ

Suriye/Syria

Doç. Dr. Mehmet YUVA

HAKEMLER / REFEREES

Prof. Dr. Abdurrahman GÜZEL

Başkent Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet DOĞAN

Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Ahmet GÜNŐEN

Trakya Üniversitesi

Prof. Dr. Alemdar YALÇIN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Atatürk Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Cemâl KURNAZ

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Eldeniz ABBASLI

Azerbaycan Bilimler Akademisi

Prof. Dr. Faruk őEN

Türkiye Araőtırmalar Merkezi Vakfı

Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN

Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Fuat BOZKURT

Akdeniz Üniversitesi

Prof. Dr. Gülçin Yahya KAÇAR

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Hamza KELEŐ

Aksaray Üniversitesi

Prof. Dr. Hasan ONAT

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin BAL

Süleyman Demirel Üniversitesi

Prof. Dr. Hüseyin TÜRK

Mustafa Kemal Üniversitesi

Prof. Dr. İsmail Hakkı AKSOYAK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsmet ÇETİN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Leylâ KARAHAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet AKGÜN	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet H. KIRBAŞOĞLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ŞEKER	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Metin EKİCİ	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mürsel ÖZTÜRK	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Naciye YILDIZ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Necati DEMİR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Osman HORATA	Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Öcal OĞUZ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. H. Ömer KARPUZ	Pamukkale Üniversitesi
Prof. Sadık ÖZÇELİK	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Pakize AYTAÇ	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Refik TURAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Sönmez KUTLU	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Yaşar AYDEMİR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Zafer İLBARS	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet BEŞE	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet TAŞĞIN	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ali YAKICI	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Ali YAMAN	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. A. Yılmaz SOYYER	Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe KAYAPINAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Dossay KENZHETAYEV	Ahmet Yesevi Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Gül TEKAY BAYSAN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Haşim ŞAHİN	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Harun YILDIZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Hayati BEŞİRLİ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin YALTIRIK	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. İlyas ÜZÜM	Diyanet İşleri Başkanlığı
Doç. Dr. Krassimira MUTAFOVA	Veliko Tırnova Üniversitesi
Doç. Dr. Levent KAYAPINAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. M. Fatih KÖKSAL	Ahi Evran Üniversitesi
Doç. Dr. M. Zeki İBRAHİMĞİL	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet TEMİZKAN	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet YUVA	Şam Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa ALKAN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Nuri YAVUZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Perihan YALÇIN	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Şahin GÜRSOY	Gazi Üniversitesi

Doç. Dr. Özgür SAVAŞCI
Doç. Dr. Tufan GÜNDÜZ
Doç. Dr. Ülkü GÜRSOY
Yrd. Doç. Dr. Fatma Ahsen TURAN
Yrd. Doç. Dr. Armağan ELÇİ
Yrd. Doç. Dr. Hamiye DURAN
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin DENİZ
Yrd. Doç. Dr. Markus DRESSLER
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali ÇAKMAK
Yrd. Doç. Dr. Murat KARABULUT
Yrd. Doç. Dr. Mustafa TATCI
Yrd. Doç. Dr. Necmettin ALKAN
Yrd. Doç. Dr. Rıza YILDIRIM
Yrd. Doç. Dr. Selahattin TOZLU
Yrd. Doç. Dr. Süleyman SOLMAZ
Yrd. Doç. Dr. Yağmur SAY
Yrd. Doç. Dr. Yusuf DOĞAN
Dr. Ali SELÇUK
Dr. Turhan YÖRÜKAN
Uğur SÜMER

Ludwig-Maximilians-Universität München
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
İstanbul Teknik Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Karadeniz Teknik Üniversitesi
TOBB Ekonomi ve Tekno. Üniversitesi
Atatürk Üniversitesi
Pamukkale Üniversitesi
Anadolu Üniversitesi
Gazi Üniversitesi
Araştırmacı
Araştırmacı Yazar
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli
Araştırma Merkezi Vakfı Başkanı

- **Yayın İdare Merkezi Adresi** / The Address of Publication Centre
Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Merkezi
Gazi Üniversitesi Rektörlük Kampüsü, Araştırma Merkezleri Binası, Kat: 2 Nu: 11
06502 Teknikokullar / ANKARA
- **Yayın İdare Merkezi Telefonu** / The Telephone Number of Publication Center
+90 312 222 70 16
- **Belge Geçer** / Fax
+90 312 222 70 16
- **Elektronik Posta** / E-mail
hbektasvelidergi@hotmail.com
- **Web:** www.hbvdergisi.gazi.edu.tr
- **Yayının Türü** / The Type of Publication
Uluslararası Süreli Yayın / International Periodical (Quarterly)
- **Teknik Yardımcılar** / Technical Assistant
Hatice ÜZMEZ

Düzeltilmeler / Redactors

Züleyha Hande AKATA (Tashih / Correction)

Yusuf Can SEVEN (Tashih / Correction)

Selin ÖZKAN (Tashih / Correction)

Ebru KAYGUSUZ (Tashih / Correction)

Fatma YANIK (Tashih / Correction)

Adil KARAPINAR (Tashih / Correction)

Duygu KAZAR (Tashih / Correction)

•

ISSN 1306-8253

•

Tasarım / Designed By:

Hazar Reklam Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Kâzım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı No: 7/56-57 İskitler - ANKARA

Tel: 0 312 341 22 06 - 07 • Faks: 0 312 341 10 56 • e-mail: hazar@hazarreklam.com.tr

•

Baskı / Printed By:

Hazar Reklam

•

Kapak Fotoğrafı / The Cover Photograph

Hat çalışması / The Calligraphy

•

Taranan İndeksler / Indexes

AHCI (Arts & Humanities Citation Index)

EBSCO HOST

ULAKBİM

ISI-Wos

THOMSON REUTERS

Gönderilen yazılar yayımlansın veya yayımlanmasın iade edilmez. Dergimiz her üç ayda bir çıkmaktadır. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların bilimsel ve yasal sorumlulukları yazarlarına aittir.

The articles you send cannot be given back even if they are not published. Our magazine is published in every three month. Turkish Culture and Hacı Bektash Veli Research Quarterly is an international and refereed journal. The owners of the article account for the legal and scientific responsibility.

İÇİNDEKİLER

Editörden	9
Makaleler	
Hacı Bektaş Velî'nin Makâlât-ı Gaybiyye ve Kelimât-ı Ayniyye Adlı Eserinde Arınma <i>Pervin ERGUN</i>	13
Menkabet-i Penc Keşti <i>Fatma Sabiha KUTLAR</i>	21
Türk Dünyasının Ortak Kaynağı: "Yazıcıoğlu Ali'nin Selçuk-Nâme'si <i>Necati DEMİR</i>	49
Eski Bir Bektaşî Yerleşimi: Yörük Köyü'nde Evler ve Odanın Oluşumu <i>Deniz DEMİRARSLAN</i>	69
XIX. Yüzyılda Yapılmış Bir Haritadan Yola Çıkararak Eski İstanbul'da Tarikatların Faaliyetleri <i>Gıyasettin AYTAŞ/Halil ÇELTİK</i>	89
Bireyin İç Huzur Kazanmasında Cem Törenlerinin Etkisi <i>Ercümend ERSANLI</i>	105
Bazı Halk Anlatıları ve Dinî Metinlere Göre Kahramanın Mucizevi (Babasız) Doğumu <i>Selahaddin BEKKİ</i>	111
Hasta Kasım'ın Rüya Motifinin Tahlili <i>Seyran GAYIBOV</i>	131
Türk Kültüründe Güç, İktidar, İtaat ve Sadakatin Yemek Sembolizmi Esasında Değerlendirilmesi <i>Hayati BEŞİRLİ</i>	139
Derlemeler	
Yukarı İllerde Bir Gezgin Derviş: Yunus Emre (Azerbaycan Notları) <i>Mustafa TATCI</i>	155
Osmanlı Saray Şekerleme ve Şekerlemecileri ile İlgili Notlar <i>Zeynel ÖZLÜ</i>	171
Kars ve Ardahan Türkmenlerinin Dünü ve Bugünü (Millî Mücadeledeki Yerleri) <i>Kutluay ERDOĞAN/Tazegül DEMİR</i>	191
Kitabiyat	
Tokat Yöresinde Geleneksel Alevilik <i>Kıyasettin KOÇOĞLU</i>	217
"Sır Olan Gelenekler" Üzerine <i>Eda Nur KARAKUŞ</i>	227
Dede Garkın Ocağı'nın Tarihi İçin Önemli Bir Başlangıç: "Dede Garkın ve Emirci Sultan (13. Yüzyıl)" <i>Rıza YILDIRIM</i>	229
Yazım ve Yayın İlkeleri	235

CONTENTS

Editorial	9
Articles	
Purification in Makâlât-ı Gaybiyye ve Kelimât-ı Ayniyye By Haci Bektas Veli	
<i>Pervin ERGUN</i>	13
Mankıbat-i Penc Keshti	
<i>Fatma Sabiha KUTLAR</i>	21
Common Sources of Turkic World: “Selcuk-Name By Yazıcıoğlu Ali”	
<i>Necatî DEMİR</i>	49
An Ancient Bektashi Settlement: Houses and Formation of Room in Yoruk Village	
<i>Deniz DEMİRARSLAN</i>	69
Functions of Orders in Old Istanbul Considering a Map Drawn in the 19th Century	
<i>Gıyasettin AYTAŞ/Halil ÇELTİK</i>	89
The Effect of Cem Ceremonies For Individuals To Gain Inner Peace	
<i>Ercümen ER SANLI</i>	105
Miraculous (Fatherless) Birth of Hero According To Same Folk Tales and Religulous Tales	
<i>Selahaddin BEKKI</i>	111
The Analysis of Khasta Kasim’s Dream Motif	
<i>Seyran GAYIBOV</i>	131
The Evaluation of Power, Rule, Obedience and Loyalty in Turkish Culture On The Basis Of Symbolisms Of Food And Eating	
<i>Hayati BEŞİRLİ</i>	139
Compilations	
A Wanderer Dervish On Top Lands: Yûnus Emre (Azerbaijan Notes)	
<i>Mustafa TATCI</i>	155
Notes About the Sweets and Confectioners of the Ottoman Palace	
<i>Zeynel ÖZLÜ</i>	171
Past And Present Of Kars and Ardahan’s Turkmens (Places of National Struggle)	
<i>ERDOĞAN/Tazegül DEMİR</i>	191
Book Reviews	
Alevism in Tokat Region	
<i>Kıyasettin KOÇOĞLU</i>	217
About “The Secret Traditions”	
<i>Eda Nur KARAKUŞ</i>	227
An Important Start or the History of Dede Garkın Ocak: “ Dede Garkın and Emirci Sultan (13th Century)	
<i>Rıza YILDIRIM</i>	229
Writing and Publication Guidelines	235